

WWF Ελλάς

Φιλελλήνων 26
105 58 Αθήνα

Τηλ.: +30 210 331 4893

Fax: +30 210 324 7578

a.plitharas@wwf.gr

www.wwf.gr

κ. Αθανάσιο Μπουραντά,
Νομάρχη Ευβοίας

Αθήνα, 08.01.2009

Θέμα: Μονάδα ηλεκτροπαραγωγής στο Αλιβέρι με καύσιμη ύλη εισαγόμενο λιθάνθρακα

Αξιότιμε κύριε Νομάρχη,

Στην Ελλάδα υπάρχουν ακόμα πολίτες δεύτερης κατηγορίας. Πολίτες που καλούνται να επωμιστούν το βάρος μιας κακής εννοούμενης ανάπτυξης που αδιαφορεί για το φυσικό περιβάλλον, τη δημόσια υγεία και την τήρηση των νόμων. Σε αυτή την κατηγορία φαίνεται ότι ανήκουν, δυστυχώς ακόμα, οι κάτοικοι του Αλιβερίου, που καλούνται να μεγαλώσουν τα παιδιά τους σε μια εξαιρετικά βεβαρημένη περιοχή. Είναι οι ίδιοι άνθρωποι που βλέπουν να απομακρύνονται τα όνειρά τους για καθαρότερο μέλλον και καλύτερη υγεία, παρακολουθώντας τις προσπάθειες κατασκευής μονάδας λιθάνθρακα από τη ΔΕΗ, σε ένα χώρο που η ΚΕΔ έχει παραχωρήσει στο Δήμο Ταμνυαίων με αποκλειστικό σκοπό την δημιουργία σχολείου και έργων πρασίνου.

Το Αλιβέρι έχει ήδη υποστεί σημαντική περιβαλλοντική υποβάθμιση από τις συνεχιζόμενες βιομηχανικές δραστηριότητες. Πρόσφατη μελέτη του ΑΠΘ, ανίχνευσε σημαντικές συγκεντρώσεις βαρέων μετάλλων στην θαλάσσια περιοχή, και υπερβάσεις των ορίων σε νικέλιο. Επίσης, πρόσφατα αποτελέσματα σταθμού μέτρησης σωματιδίων PM-2,5 στο τετράμηνο Αύγουστος - Νοέμβριος 2008, υπό τον καθηγητή του ΕΜΠ, κ. Παπαγιάννη, έδειξε ιδιαίτερα αυξημένες τιμές, πάνω από τα όρια, στο 1/3 των ημερών της περιόδου αυτής. Επιπλέον, στον κλειστό κόλπο του Αλιβερίου λειτουργούν ήδη τέσσερις ιχθυοτροφικές μονάδες και ετοιμάζεται μια ακόμη, συντελώντας στην περαιτέρω περιβαλλοντική υποβάθμιση της περιοχής. Παρά το γεγονός ότι η πετρελαϊκή μονάδα της ΔΕΗ ΑΕ προβλέπεται να σταματήσει τη λειτουργία της, η συνεχής βιομηχανική δραστηριοποίηση, κυρίως της ΑΓΕΤ, δεν αφήνει ελπίδες παρά μόνο για ελάχιστη καλύτερευση των συνθηκών στην περιοχή. Η τυχόν εγκατάσταση και λειτουργία μονάδας λιθάνθρακα θα επιβαρύνει ακόμα περισσότερο την περιοχή μιας και από την συγκεκριμένη επένδυση, ακόμα και αν χρησιμοποιηθούν οι καλύτερες δυνατές τεχνολογίες, προβλέπεται η έκλυση τουλάχιστον 3.400 τόνων οξειδίων του αζώτου (NOx), 2.300 τόνων διοξειδίου του θείου (SO₂) και 336.000 κιλών αιωρούμενων σωματιδίων. Στα ανωτέρω δεν περιλαμβάνεται η επιβάρυνση από τις διαδικασίες φορτοεκφόρτωσης και αποθήκευσης του λιθάνθρακα, ή από την διαδικασία αποθήκευσης της «τοξικής» τέφρας, ούτε η περίπτωση ατυχήματος. Επιπλέον, η λειτουργία της μονάδας των 800 MW, που η ΔΕΗ ΑΕ επιθυμεί να εγκαταστήσει στο Αλιβέρι, θα έχει ως αποτέλεσμα την έκλυση τουλάχιστον 4.6 εκ. τόνων διοξειδίου του άνθρακα, αν και εφόσον χρησιμοποιηθούν οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές, πράγμα για το οποίο ειλικρινά αμφιβάλλουμε γνωρίζοντας τις σημερινές επιδόσεις της εταιρίας.

Το σύνολο της επιστημονικής και πολιτικής κοινότητας έχει αποδεχθεί ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα είναι η αλλαγή του κλίματος, η οποία αποδίδεται πλήρως στην έκλυση αερίων θερμοκηπίου από ανθρωπογενείς δραστηριότητες. Η Διακυβερνητική Επιτροπή του ΟΗΕ για την κλιματική αλλαγή επισημαίνει ότι η κλιματική αλλαγή δεν θα αντιστραφεί σε περίπτωση που δεν ληφθούν άμεσα και φιλόδοξα μέτρα. Γίνεται μάλιστα ακόμα πιο κατηγορηματική όταν τονίζει ότι η μείωση των εκπομπών στις ανεπτυγμένες χώρες πρέπει να είναι 25-40% έως το 2020, σε σχέση με τα επίπεδα του 1990. Η Ελλάδα σίγουρα δεν ευθύνεται τόσο για την αλλαγή του κλίματος, όσο η Γερμανία, η Κίνα ή οι ΗΠΑ. Όντας, όμως, ανεπτυγμένη χώρα οφείλει και αυτή να συμμετέχει στις προσπάθειες περιορισμού των εκπομπών και ειδικά στην τήρηση των δεσμεύσεων που απορρέουν από «ενεργειακό και κλιματικό πακέτο μέτρων» που πρόσφατα υπερψηφίστηκε (αν και αποδυναμωμένο) από το Ευρωκοινοβούλιο και το Συμβούλιο Κορυφής της ΕΕ. Σύμφωνα λοιπόν, με τις νέες νομοθετικές πρωτοβουλίες της ΕΕ που αφορούν την περίοδο 2013-2020, η Ελλάδα πρέπει να μειώσει τις εκπομπές της κατά 21% στους τομείς που εμπίπτουν στο σύστημα εμπορίας ρύπων και κατά 4% στους τομείς εκτός του συστήματος. Επιπλέον, έως το 2020 η Ελλάδα έχει δεσμευθεί για συμμετοχή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας κατά 18% στην τελική κατανάλωση (ή αλλιώς συμμετοχή των ΑΠΕ κατά περίπου 35% στην ηλεκτροπαραγωγή). Η Ελλάδα είναι πολύ πίσω σε όλους τους τομείς, επομένως οφείλει να υιοθετήσει άμεσα τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης.

Αναφορικά με τη συμβολή των διαφόρων συμβατικών ενεργειακών πόρων στην υπερθέρμανση του πλανήτη, ο λιθάνθρακας αποτελεί, μαζί με τον λιγνίτη, το πλέον ρυπαρό καύσιμο για παραγωγή ηλεκτρισμού. Αυτή η διαπίστωση έχει οδηγήσει την ΕΕ σε μια προσπάθεια περιορισμού της χρήσης του, μέσα από την πρόταση για πλήρη δημοπράτηση των δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από το 2013 και έπειτα, και στην ανάδειξη ενδεχόμενων νέων τεχνολογιών αξιοποίησής του.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ελλάδα, για λόγους στρατηγικής και πολιτικής σημασίας, θα συνεχίσει την χρήση λιγνίτη (βαίνοντας μειούμενη), και ότι οι τεχνικές δέσμευσης και αποθήκευσης άνθρακα δεν είναι ακόμα διαθέσιμες, η εισαγωγή του λιθάνθρακα θα επιφέρει συντριπτικό πλήγμα στις προσπάθειες μείωσης των εκπομπών. Είναι ενδεικτικό ότι σύμφωνα με το σχέδιο δράσης της ΔΕΗ ΑΕ προβλέπεται μεν η μείωση των εκπομπών έως το 2020 κατά 25% ανά παραγόμενη KWh, όμως οι συνολικές εκπομπές αναμένεται να παραμείνουν σταθερές σε σχέση με τα σημερινά επίπεδα. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα την αδυναμία κάλυψης των δεσμεύσεων της Ελλάδας για περιορισμό των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, αλλά και την καταβολή σημαντικού τιμήματος μέσα από το σύστημα εμπορίας ρύπων. Υπολογίζεται ότι αν η ΔΕΗ δεν εκσυγχρονίσει ριζικά το μίγμα της ηλεκτροπαραγωγής, από το 2013 και έπειτα θα είναι υποχρεωμένοι να καταβάλλει περίπου 2 δις € ετησίως, χωρίς κανένα όφελος για το περιβάλλον και τους Έλληνες πολίτες.

Ευτυχώς, παρά την αδράνεια της επίσημης πολιτείας, ο λιθάνθρακας δεν είναι αποδεκτός από την ελληνική κοινωνία. Η αντίδραση των πολιτών ήταν άμεση σε όλα τα μέρη όπου πρόκειται να κατασκευαστούν μονάδες. Ως φυσικό επακόλουθο, δημιουργήθηκε η «Συμμαχία ενάντια στο λιθάνθρακα» από το WWF Ελλάς και τους οκτώ δήμους στα όρια των οποίων

προβλέπεται να κατασκευαστούν οι μονάδες, ενώ οι πολίτες των περιοχών κινητοποιήθηκαν με εξαιρετικό τρόπο δημιουργώντας την πρωτοβουλία «Πολίτες κατά του λιθάνθρακα».

Τα δυναμικά συλλαλητήρια που ακολούθησαν και η καθολική άρνηση των κατοίκων των περιοχών να δεχθούν την κατασκευή λιθανθρακικών μονάδων, δείχνουν μια ελληνική κοινωνία που ξυπνά από το λήθαργο της περιβαλλοντικής αδράνειας. Παρότι, οι κάτοικοι όλων των περιοχών αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα ανεργίας, αποφάσισαν να αντιταχθούν στο λιθάνθρακα γιατί πιστεύουν ότι δεν κρύβεται εκεί το μέλλον τους. Αποφάσισαν, μάλιστα, να πούνε όχι στον λιθάνθρακα, παρότι σε κάποιες από τις περιοχές το περιβαλλοντικό πρόβλημα δεν είναι τόσο έντονο (όσο στην περίπτωση του Αλιβερίου). Η διάσταση που έχει πάρει το θέμα οδήγησε την συντριπτική πλειονότητα των τοπικών βουλευτών και νομαρχών να ταχθεί ενάντια στο ενδεχόμενο εισαγωγής του λιθάνθρακα.

Πλέον τα βλήματα έχουν στραφεί στην περιοχή του Αλιβερίου, γιατί φαίνεται πως είναι ο τόπος που έχει προκριθεί ως το 'τελευταίο καταφύγιο' δημιουργίας μονάδας λιθάνθρακα. Ευτυχώς, μετά τις αποφάσεις οκτώ Δημοτικών και Κοινοτικών Συμβουλίων από αντίστοιχες περιοχές της Ελλάδας, ήρθε η σειρά του Δημοτικού Συμβουλίου Ταμναίων να ταχθεί ενάντια στον λιθάνθρακα. Χάρη σε απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, που οφείλει να γίνει σεβαστή από όλους, το Αλιβέρι έγινε η ένατη περιοχή της Ελλάδας που αρνείται να δεχθεί τον λιθάνθρακα. Έτσι, πλέον, όλοι οι Δήμοι και οι Κοινότητες στα όρια των οποίων προβλέπονταν η δημιουργία μονάδας λιθάνθρακα λένε όχι σε αυτό το ρυπαρό καύσιμο.

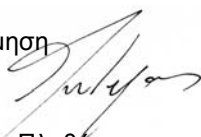
Η άρνηση των πολιτών να συναινέσουν στη χρήση λιθάνθρακα δεν πρέπει να συνδέεται με τα προβλήματα της ΔΕΗ. Γιατί κανείς εκ των πολιτών δεν επιθυμεί τη συρρίκνωση της μεγαλύτερης κοινωφελούς εταιρίας της Ελλάδας. **Αντιθέτως, όλοι θέλουν μια ΔΕΗ σύγχρονη που θα νοιάζεται για τον πολίτη** και θα επενδύει σε εξοικονόμηση και καθαρές μορφές ενέργειας. Θα μπορούσε η ΔΕΗ να κατευθύνει τις προσπάθειες της στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, πολλαπλασιάζοντας τις θέσεις εργασίας στο εσωτερικό της. Θα μπορούσε ενδεχομένως να αναλάβει π.χ. ρόλο παροχής ενεργειακών υπηρεσιών, δηλαδή να φροντίζει για την εξοικονόμηση ενέργειας σε όλους τους τομείς κερδίζοντας σημαντικά κέρδη και αυξάνοντας την απασχόληση. Το WWF Ελλάς αποδέχεται πλήρως τη θέση της ΔΕΗ, που αναφέρει ότι περιβάλλον και ανάπτυξη μπορούν να συνυπάρξουν. Για το WWF Ελλάς, όμως, ο λιθάνθρακας δεν έχει θέση στη 'βιώσιμη ανάπτυξη' της Ελλάδας.

Αξιότιμε κ. Μπουραντά, θέλουμε να πιστεύουμε ότι και εσείς ενστερνίζεστε τις ανησυχίες των πολιτών και των επιστημόνων για την μεγάλη συνεισφορά του λιθάνθρακα τόσο στην κλιματική αλλαγή, όσο και στην περιβαλλοντική υποβάθμιση των τοπικών κοινωνιών. Όπως σχεδόν σύσσωμη η πολιτική κοινότητα της Εύβοιας είπε όχι στον λιθάνθρακα για την περίπτωση του Μαντουδίου, έτσι ελπίζουμε ότι θα πράξει και για το Αλιβέρι. Εξάλλου, δεν θα πρέπει να αμελείται ότι η προγραμματιζόμενη μονάδα στο Αλιβέρι έχει διπλάσια ηλεκτρική και «ρυπαντική» ισχύ σε σχέση με την μονάδα που «απορρίφθηκε» στο Μαντούδι.

Βάσει των παραπάνω θα θέλαμε να μάθουμε από εσάς τη θέση σας για το ενδεχόμενο κατασκευής λιθανθρακικής μονάδας στο Αλιβέρι, καθώς και τους λόγους για τους οποίους εξετάζετε θετικά ή αρνητικά αυτή την εξέλιξη. Θα θέλαμε, επίσης, να μάθουμε από εσάς αν σκοπεύετε να αναλάβετε πρωτοβουλία για την εκπόνηση μιας στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης συνολικά για την περιοχή του Αλιβερίου, καθώς και για τη διεξαγωγή επιδημιολογικής μελέτης για τους εκεί κατοίκους.

Είμαστε στη διάθεσή σας και αναμένουμε την απάντησή σας.

Με εκτίμηση

Αχιλλέας Πληθάρας
Υπεύθυνος εκστρατειών WWF Ελλάς

Κοινοποίηση:

κ.κ. Χρυσόστομο, Μητροπολίτη Χαλκίδας
κ. Κωνσταντίνο Μαρκόπουλο, Υπουργό Τουριστικής Ανάπτυξης
κ. Σίμο Κεδίκογλου, Βουλευτή Εύβοιας,
κ. Αναστάσιο Λιάσκο, Βουλευτή Εύβοιας,
κ. Αικατερίνη Περλεπέ-Σηφουνάκη, Βουλευτή Εύβοιας,
κ. Γεώργιο Παπαγεωργίου, Βουλευτή Εύβοιας,
κ. Γεώργιο Μαρίνο, Βουλευτή Εύβοιας,
κ. Δημήτριο Ανδρέου, Αντινομάρχη Εύβοιας,
κ. Παναγιώτη Σίμωση, Νομαρχιακό Σύμβουλο, Πρόεδρο Εμποροβιοτεχνικού Επιμελητήριο Εύβοιας,
κ. Νικόλαο Παπανδρέου, Νομαρχιακό Σύμβουλο,
κ. Σοφία Ντούρου, Νομαρχιακό Σύμβουλο,
κ. Γεώργιο Βλαχογιώργο, Νομαρχιακό Σύμβουλο,
κ. Ιωάννη Μπουροδήμο, Πρόεδρο ΤΕΔΚΕ, Δήμαρχο Διρφύων
κ. Αικατερίνη Καράπα, Δήμαρχο Ταμναίων
κ. Πρόδρομο Ενωπιάδη, Δήμαρχο Κηρέως
κ. Κωνσταντίνο Μαστροκώστα, Δήμαρχο Δυστίων
κ. Δημήτριο Κατσούλη, Δήμαρχο Αυλώνα
Μέλη Νομαρχιακού Συμβουλίου Ευβοίας
Μέλη Δημοτικού Συμβουλίου Ταμναίων
κ. Δημήτρη Νικολάου, Πρόεδρο ΤΕΕ/Περιφερειακό τμήμα Νομού Εύβοιας